Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NĂM THỨ 22
Số 6125

Ngày thứ sáu
14 Avril 1939

Ngày 24
tháng hai (Đủ)
NĂM KỶ-MÃO

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Báo bảo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 20.364

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
CONTINENTAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIII)

GIÁ BÁO

Một năm..	12$00
Sáu tháng.	6.50
Ba tháng..	3.50
Mỗi số.....	0.04

Về sự bỏ thăm trắng

BÁO «Công-Luận» ngày 11 Avril 1939, có đăng bài: «Trở lại cuộc tuyển-cử Hội-đồng quản-hạt», bài ấy kết-cuộc lại như vầy: «Nhưng nói thế, hẳn bạn đọc cử-tri, sẽ hỏi chúng tôi, phải cẳng ngăn họ bằng cách nào?

«Chúng tôi xin nói ngay ra đây: không có phương-pháp nào hay hơn là các bạn hãy hè rủ nhau bỏ thăm trắng».

Vậy thì, Giang tiên-sanh chắc rằng thăm trắng làm hại cho mấy người tranh-cử (candidats).

Lâu nay, tôi cũng tưởng như vậy, có nhiều người nói rằng tưởng như vậy là lầm rồi.

Tôi không bình-vực và không kích-bác phe đảng nào. Tôi muốn rõ luật-lệ, nên có đi cầu một ông Trang-sư biết luật, giải nghĩa, lợi hại, của lá thăm trắng.

Ông Trạng-sư nói: Về sự khuôi thăm, xét và tính số thăm, thì mượn luật Lang-sa mà dùng, cũng như là chánh-lý đã viết ra (raison écrite). Ông Trạng-sư đỡ luật ra và đọc như vầy: Décret du 2 Février 1852, art. 3. — Loi du 5 Avril 1884, art 28, 30. — «Son radicalement nuls: les bulletins dont les noms ont été rayés, les papiers n'ont pas le caractère de bulletin, tels que quittances, prospectus, cartes électorales etc. Il en est même des bulletins blancs, de ceux qui ne contiennent pas de désignation suffisante et qui, par suite, ne peuvent être attribués à personne.

Pour être élu au 1er tour de scrutin, le candidat doit avoir obtenu un nombre de voix égal au quart des électeurs inscrits et la majorité absolue des suffrages exprimés. La majorité absolue est constituée par la moitié plus un des suffrages exprimés.

Au second tour de scrutin, la majorité relative suffit.

Dịch sơ lược. — «Những «thăm «không kể» (bulletin «nuls) là những lá thăm có «biên tên mà bôi, giấy không «theo lệ thường... và những «lá thăm trắng và thăm không «biên rõ cho ai.

«Muốn đắc cử kỳ nhứt, thì «phải có số thăm bằng một «phần tư số cử-tri biên trong «sổ (électeurs inscrits) và «số «thăm làm mực bực cao» trong «số thăm đã tỏ ra theo luật-lệ» «(majorité absolue des suffrages «exprimés).

«Cái «số thăm làm bực cao» «(majorité absolue) là số phân «nữa thêm một của cái «số «thăm đã tỏ ra theo luật-lệ», «(suffrages exprimés).

«Cử kỳ nhì, thì ai hơn thăm thì đắc cử».

Ông Trạng-sư nói rằng: Cách lựa và tính số thăm như vầy: Phải đem số thăm «không kể» (bulletins nuls) là thăm trắng, thăm biên tên rồi bôi v.v... mà trừ qua số cử-tri bỏ thăm (votants) đặng lấy số «thăm tỏ ra theo luật-lệ» (suffrages exprimés). Rồi lấy «số thăm đã tỏ ra theo luật-lệ» (suffrages exprimés) mà chia hai đặng mà lấy «số làm mực bực cao» (majorité absolue).

Vậy thì, cái số thăm trắng sẽ làm cho bớt cái «số mực bực cao» (majorité absolue). Hãy xem trong các báo chữ pháp, ngày 6, 7 và 8 Avril 1939, thấy cách khuôi, xét và tính số thăm, trong kỳ cử Đức Giám-quốc Lebrun, tại đền Versailles, Paris.

Nombre des votants (số cử-tri bỏ thăm). 910

Bulletins blancs ou nuls (số thăm trắng và «không kể» ...6

Suffrages exprimés (Số thăm đã tỏ ra theo luật-lệ)..... 904

Majorité absolue (Số thăm làm mực bực cao) 453

Coi theo đó, thì biết rằng phải đem số bulletins blancs ou nuls mà trừ cho số votants đặng lấy số suffrages exprimés và majorité absolue là cái phân nữa hơn một của số suffrages exprimés». Vậy thì số thăm trắng và thăm không kể (bulletins blancs et nuls) làm cho bớt cái số thăm làm bực cao (majorité absolue). Một thí dụ khác:

Số cử-tri bỏ thăm (nombre des votants)...4000

Số thăm trắng và không kể bulletins blancs ou nuls)... 1000.

Số thăm đã tỏ ra luật lệ (suffrages exprimés)...3.000

Số thăm làm mực bực cao (majorité absolue.1501

Nếu không có 1.000 thăm trắng và thăm «không kể» (bulletins blancs ou nuls) thì cái số «thăm làm mực bực cao» (majorité absolue) sẽ là... 2001

Vậy thì số thăm trắng làm lợi cho những người tranh-cử (candidats) nếu không có thăm trắng, thì candidat đặng 1.501 là thăm không đắt cử, phải đặng 2.001 là thăm mới đắt cử.

Nếu bầu cử-tri bỏ thăm trắng thì là giúm cho người tranh-cử nhẹ vận-động, chớ không làm hư-hại chi trong việc tuyển-cử. Chẳng có hội tuyển-cử nào mà cử-tri đồng bỏ hết thảy thăm trắng. Nếu mình không muốn bầu cử ai, thì ở nhà tốt hơn.

Mình đã đòi dân-quyền, là quyền bỏ thăm tuyển-cử mình phải lựa người xứng đáng mà bầu cử, sự bỏ thăm trắng và bất động là đều phi ý lắm.

M. BIỆN-VĂN-BỒN
à Bacliau (ville)

XIN QUÍ VỊ CỬ-TRI GIADINH, BIÊNHÒA, THUDẦUMỘT, TÂYNINH, BARIA

Coi chừng

1- Giấy thăm của bọn Uỷ-ban Cộng-sản in cũng giống như thăm của chúng tôi, cũng có chữ Annam, mà cũng có ba tên vậy. Kính quí vị cử-tri khi vào trong phòng kín trước khi bỏ lá thăm vào hòm thơ phải coi lại cho kỹ kẻo lấy lầm thăm của bọn cộng-sản.

2- Thăm của ai thì nấy bỏ chớ mượn người khác thay mặt không đặng đâu. Bởi vì sau khi bỏ thăm vào thùng thì phải kể tên trong sổ cử-tri. Bên hương chức cho có đi bỏ thăm, hay là không có đi thì quan trên đều rõ biết.

3- Sổ cộng sản Phan-văn-Chánh và Nguyễn văn Số không có đủ điều kiện dự cử đâu bỏ thăm bỏ thăm cho họ cũng vô ích.

CUỘC TUYỂN-CỬ HỘI-ĐỒNG QUẢN-HẠT NAM-KỲ NGÀY 16 AVRIL 1939 — Ở QUẬN NHÌ

LỊCH-TRẢN

Cùng quí vị cử-tri ở Saigon — Cholon Mytho và Tânan

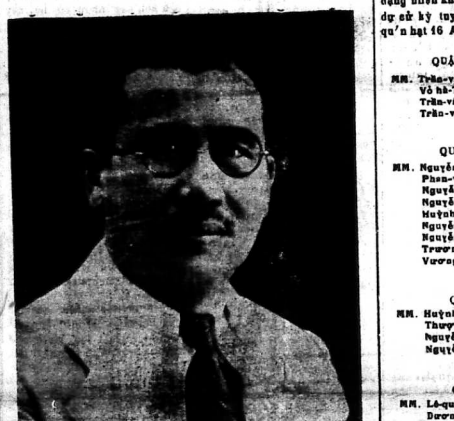

M. Michel MỸ
Độc-phủ-sứ honoraire — Directeur de la Croix d'Indochine

Thưa quí vị,

Ban Hội-đồng quản hạt cũ đã mãn khóa, ngày 16 Avril tới đây sẽ có cuộc tuyển cử lại. Tôi, Michel Nguyễn-hữu-Mỹ, một viên quan lại hồi hưu đã đăng tên ứng cử ở quận nhì, xin kính chào quí vị, và bày tỏ cho quí vị rõ mục-đích sự tranh cử của tôi.

Tại sao tôi ra tranh-cử?

Quí vị đã dư rõ: xứ ta đang đứng trước những thời cuộc nghiêm trọng. Năm châu náo động, bốn biển ba đào, cuộc tranh đấu để sanh tồn chưa có lúc nào nguy nan nhiệt liệt bằng lúc nầy. Mau một bước là sống, chậm một bước thì chết. Ai là người có nhiệt tâm với đất đô quê cha, không thể nào ngồi chờ may rủi đặng. Chẳng nhiều thì ít, phải gánh vát một phần nhiệm-vụ.

Lâu nay hội-đồng quản hạt làm việc không đắc-lực. Trong nghị viện lớn nhứt của xứ ta, người tài ba thân thật thì ít, kẻ ươn-hèn giả dối thì nhiều, hầu hết bạn phần tư đại biểu của ta người thì nói tiếng tây không nên câu, kẻ nói được lại bị xôi chúa làm ngọng miệng! may được vài tay khá giả thì lại thuộc về o hạng chánh tể nhà nghề chỉ chuyên nịnh dưới lôn trên để cầu danh lợi.

Muốn cho viện lập-đồng quản hạt được trong sạch đúng đắn, và có thể giúp ích đồng bào, ắt phải có những người mới, đủ tài đánh vác và thật lòng làm việc.

Nghĩ cạn nên kỳ nầy tôi ra tranh cử.

Không, tôi không dám tự phụ là tài-ba xuất chúng. Nhưng mấy mươi năm làm quan đã dạy cho tôi biết đủ các chỗ bi-ẩn của bộ máy cai trị xứ nầy. Vào nghị-trường tôi không cần phải mất thời giờ nghiên-cứu vì đã sẵn sàng kinh nghiệm đặng làm việc một cách có hiệu quả.

(coi qua trang nhì)

Nhà nghỉ mát của Quan-lại Annam tại Dalat

Ban Trị-sự Hội làm nhà nghỉ mát ở Dalat, xin cho anh em các ty các sở hay rằng: hiện nay kiểu nhà đắp thành bằng thạch cao (Maquette) do ông Nguyễn-mạnh-Bảo, Kiến-trúc-sư sở Tạo-tác (Bâtiments Civils) ở Saïgon Trị-sự thảo họa-đồ của hội đã làm xong cả.

Ông Đỗ-như-Liên, đại-thương-gia, sẵng lòng đã kiếu nhà trên đây tại tiệm ông, đường d'Espagne; số 94, trong anh em công chức có dịp ghé lại mà xem cho biết.

Còn các bọn đã kiểu vở nhà mát thì cũng nhờ tay ông Nguyễn-mạnh-Bảo tiếp ra xong rồi, anh em muốn xem thì do nơi ông Nguyễn-văn-Lái, Tham-tá sở Tạo tác và ông Võ-văn-Khoa, Đốc công sở hồa xa.

Hôm 3 Février 1939, Hội có gởi cho quan Công-sứ Dalat một cái đơ-n, nhờ quan Thống-đốc Namkỳ gởi giùm giùm đặng xin mua một miếng đất tại Dalat để hứa bán cho Hội đặng cất nhà. Hiện nay chỉ còn đợi giấy tờ thuận mãi làm xong thì sẽ bắt đầu kêu đấu giá khởi công.

THAY MẶT BAN TRỊ SỰ,
Chánh Hội-trưởng,
NGUYỄN-HỮU-HẬU
Tri-Huyện

Những nhà ứng cử chánh-thức được dự-tranh kỳ này

Mấy hôm rày người ta giới thiệu sổ nầy sổ kia rất nhiều, hôm nay chúng tôi tiếp đặng thông-cáo chánh thức cho biết các nhà ứng cử sau nầy đã đặng nhận khai có đủ điều-kiện dự cử kỳ tuyển cử Hội-đồng quản hạt 16 Avril:

QUẬN NHỨT

MM. Trần-văn-Sĩ.
Võ-hà-Trị.
Trần-văn-Khá.
Trần-văn-Sang

QUẬN NHÌ

MM. Nguyễn-văn-Vàng.
Phan-văn-Hùn.
Nguyễn-văn-Sâm.
Nguyễn-đăng-Liêng.
Huỳnh-văn-Chín.
Nguyễn-thành-Khiết.
Nguyễn-hữu-Kỳ dit Michel.
Trương-văn-Cầm.
Vương-quang-Nhường.

QUẬN BA

MM. Huỳnh-thiên-Kim.
Thượng-công-Thuận.
Nguyễn-văn-Nhung
Nguyễn-phú-Toàn.

QUẬN TƯ

MM. Lê-quang-Liêm dit Bảy.
Dương-văn-Hai.
Nguyễn-phú-Hựu.
Trần-văn-Chí.
Nguyễn tấn-Dược.
Nguyễn-văn-Khanh.

QUẬN NĂM

MM. Nguyễn-văn-Dầu.
Huỳnh-ngọc-Nhuận.
Nguyễn-văn-Tỷ.
Hà-minh-Đua.

DEPUT LEGAL INDOCHINE

CÔNG NGHIỆP BA ÔNG TRẦN-VĂN-KHÁ, VÕ-HÀ-TRỊ VÀ TRẦN-VĂN-SANG

...đối với Hương-chức làng

Đưa ba ông Trần-văn-Khá, Võ-hà-Trị và Trần-văn-Sang ra dự cử Hội-đồng quản-hạt ở quận nhứt, nhưng sắc chỉ nói xơ sơ tài bộ của ba ông, chúng tôi xem như chưa đủ. Chúng mình cho lời nói của chúng tôi, bắt đầu từ hôm nay chúng tôi trích lục công nghiệp của ba ông lại nghị-trường trong khoá vừa qua.

Vào việc làm mới biết tài thợ», thì mấy năm qua tại nghị-trường đủ chúng rõ tài của ba ông. Và chúng tôi tin chắc rằng sau khi đọc qua các công nghiệp nầy của ba ông, đồng-bào cử-tri trong quận nhứt càng quả quyết ở ba ông là người sốt sắng bình vực quyền lợi mình hơn ai khác nữa.

L. T. S.

II

PHIÊN NHÓM TRONG THÁNG SEPTEMBRE 1938

Ông Khá xin «dấu hiệu» và trước phẩm cho Hương-chức

Hương-chức làng thường phải sau dự vào cuộc xung đột hay công vụ đánh lộn. Thì với cái dấu hiệu đã cho người ta phân biệt Hương-chức làng, không phải điều không hay như đội Shérif ở Sỹ hay cảnh-sát ở bên Pháp. Điều ấy có thể tránh những sự lầm lộn hay những vụ lôi thôi đáng tiếc giữa Hương-chức làng và dân thường vì không biết ai là Hương-chức làng. Tôi cương quyết trợ lực đề nghị của ông Thuận. Nhưng tôi cũng yêu cầu rằng điều ấy đừng bắt buộc cho những làng mà công nho địa-hạt bài giúp.

Tôi xin Chánh-phủ lưu ý đến một lần nữa về những công việc Hương-chức làng đã giúp.

Bữa trước, sau khi nghe chúng tôi yêu cầu miễn thuế thân cho các Hương-chức, quan Thống-đốc trả lời rằng nếu nhìn nhận công cần của quí vị Hương-chức và hứa sẽ tưởng thưởng họ bằng cách khác, sẽ ban cho họ hoặc huy-chương hoặc phẩm-hàm.

Lời nói ấy ban ra làm cho các Hương-chức cảm khích vô cùng vì họ thấy quan Thống-đốc đã để ý tới công cần và sự cực khổ của họ.

Những công việc ấy có khi đến phải hi-sanh đến tánh mạng. Cách đây vài hôm, tôi lại cần thấy một vị Hương-chức vì bảo một tiện ăn trộm trả cái cày lại cho người chủ đại phải bị chém 12 lần dao. Chúng tôi lại cũng cần thấy một ông Hương-chức khác chỉ vì rằng một tên dân sau không đi khai tử cho con nó đã chết, bị nắm bình vài ngày mặt đến nỗi phải đi năm nhà thương đến 15 ngày. Và cần vụ ông Hương-quản chỉ muốn xem giấy tờ một tên hung thủ rồi bị đánh lại bị tòa kêu án 100 đồng thiệt hại. Tôi có dẫn tận nhà vị Hương quản ấy, nói chuyện, cùng ông ta hơn 15 phút. Thật rất đáng thương hại. Ông ta phải bán hết hàn ghế trong nhà để trả tiền án phí. Nhà đã trống trơn, chỉ còn lòng lẫng một cái bằng ban khen của Chánh-phủ khi ông ta hết được một bọn trộm rất nguy hiểm có súng lục bắn hết. Có lẽ chưa có người muốn mua cái cấp bằng ấy...

Thưa quan Đại-diện Chánh-phủ, tôi cũng không nhắc đến những tai vạ xảy ra và những sự hi-sanh đến tánh mạng mà họ phải trải qua trong những cuộc biểu tình rất khốc đến trong những năm 1930 và 1931. Nhiều Hương-chức làng bị giết trong những cảnh hắc bí-mật và đau đớn mà chúng ta ở đây ai ai cũng đều nhớ.

Tôi yêu cầu cùng quan Đại-diện Chánh-phủ hãi vì số người có giúp cho cuộc công thái đã định để ban

(Coi tiếp trương sáu)

Xin quí vị cử-tri quận nhứt lưu-ý

1- Ngày bỏ thăm là ngày chúa nhựt 16A vril từ bảy giờ sáng tới 5 giờ chiều.

2- Nhớ đem theo giấy thuế thân và giấy bỏ thăm (carte d'électeur)

3- Cần nhứt là bỏ thăm cho ba ông Trần-văn-Khá Võ-hà-Trị và Trần-văn-Sang.

Rất đội ơn

Ông Trần-văn-Khá

MỘT CÔNG NGHIỆP KHÁC CỦA ÔNG TRẦN-VĂN-KHÁ

Thêm một tin đáng mừng cho hương-chức làng

Lại một tin quan hệ nữa, lại là công nghiệp của ông Trần-văn-Khá.

Hôm tháng Janvier ông Trần-văn-Khá có gởi lên cho quan Thống-đốc Namkỳ một bức thơ xin ngài cho phép hương-chức làng sắm súng khỏi đóng thuế.

Nay quan Thống-đốc Namkỳ có gởi cho ông bức thơ dưới đây:

Saïgon, le 13 Avril 1939.

Quan Thống-đốc Namkỳ cùng ông Trần-văn-Khá Hội-đồng quản-hạt, Saïgon

Cùng quan Hội đồng.

Theo thơ của ông viết ngày 23 Janvier 1939. Bốn chức trên trọng cho ông hay rằng: Hương chức làng có thể do theo lời yêu cầu của các quan chủ Tỉnh được sắm súng khỏi phải đóng thuế và việc ấy. Gởi đến các quan chủ tỉnh chuyển đạt đến Phủ Thông đốc đều xem xét một cách mau lẹ. Nhiều chỉ có sự trễ nải là vì những người xin khinh thường trong lúc gởi đơn hoặc không đủ có không kèm hình theo hoặc chỉ thứ súng nào mình muốn, như tôi thử và số súng chắc chắn bị muốn đã thiếu là chỉ kéo dài công việc làm của họ.

Chung hết, chánh phủ đều sẵn sàng xem xét một cách khoan hồng những điều yêu cầu của các quan Chủ tỉnh để phát giấy sắm súng khỏi đóng thuế cho Hương chức làng là những người thiệt xứng đáng đặc biệt nhứt.

LỤC TỈNH TÂN VĂN

NHA IN NGUYEN-VAN-CUA

57, Rue Lucien Mossard -:- Saigon

Có bán đủ hàng (đồ chơi) cho các quan, — lính và phó tổng, Hội-đồng và Xã-trưởng — Những tiền, — [illegible]

Nouvelle formule médicale POUR LA PRÉSERVATION DES YEUX ET CONTRE LEUR INFLAMMATION

GOUTTES POUR LES YEUX OPTYRE

ANTISEPTIQUES ASTRINGENTES DÉCONGESTIVES (Sans Toxique) stimulines journellement sans risque d'intoxication

CONTRE LES EFFETS NOCIFS DES VENTS DESSÉCHANTS POUSSIÈRES MICROBIENNES GRANDE LUMIÈRE, ETC.

Conjonctivites simples Petites lésions de la Cornée inflammation des Paupières, etc.

En vente dans toutes les Pharmacies

Laboratoires F. FARIS, 19 à 23, rue du Dragon, Paris

Mách vài hữu ích

Ông Nguyễn-văn-Hoanh, giáo viên làm sổ sách nơi quan Chưởng-khế Saigon, đang in tại Imprimerie ông Nguyễn-văn-Của 57 Rue Lucien Mossard Saigon, một quyển sách rất có giá-trị và rất hữu-ích cho các nhà nghiệp-chủ trong khi bàn-sự các đồng điền, và cho hương-thôn đương-cuộc hành-chánh trong tỷ sinh thì đặc tư khó.

Ông Nguyễn-văn-Hoanh chẳng nệ tài sơ ra công tiêu tốt trong ba đêm chỉ-dụ ngày 21 Juillet 1932, nói về sở Quản-thủ Điền-thổ (Conservation de la Propriété Foncière) cai-quản những đất ruộng; 30 Mai 1932, sửa lại chỉ-dụ ngày 2 Octobre 1888, nói về sự hội bàn-tộc của thổ và 24 Avril 1926, nói về sự ấn-định, chánh, mà nên thành cuốn sách ấy tựa đề là:

TỪ-HÀN TÂN-SOẠN

có đủ mẫu thức các các tờ khế khởi là tờ bán đấu giá nơi làng, tờ tông-chỉ, mua bán, cầm-cố, chia cho mất-lí-thuế, hôi-thương, chuyển-thuế, hội bàn-tộc và các tờ khác, v. v... đặc để rất tiện công phu, chưa từng thấy được như cuốn sách này. Mỗi tờ đều có giải nghĩa phải làm sao cho đúng theo luật, hiện nay đương dùng.

Cách in thật đẹp giấy tốt bìa đét giá có một đồng 2 bạc một quyển, in lần đầu có một ngàn quyển, vậy ai muốn mua xin gởi thơ mua [illegible] cho-gia.

Như quyển..... 1000
Tiền gởi..... 0.20
Cộng..... 1.20

gởi thơ và mandat

M. NGUYỄN-VĂN-HOÀNH
57 Rue Pallerin SAIGON — 57

Cuộc tuyển-cử hội-đồng quản-hạt Nam-kỳ ngày 16 Avril 1939

(Tiếp theo trương nhứt)

Tôi đủ sức nói và làm, lại *dám nói, dám làm*, không hề bị một thứ « xói chùa » nào trám miệng cả. Nếu qui vị tín-cậy bỏ thăm cho tôi, qui-vị sẽ chắc chắn có một người đại-biểu đắm-đương việc của qui-vị trong nghị-viện.

Xin qui-vị nghĩ cho: với hữu-bổng khá to, với phụ-tiền dư-xài, tôi có thể ở không mà sống một cuộc đời tuy phẳng-lì mà nhàn-hạ, không cần phải mượn cái ghế hội-đồng làm sanh kế. Bước đường danh-lợi, tôi đã trải, bây giờ tôi chỉ còn mong-ước có một đều, là đem hết tâm-tư để công-hiến đồng bào, xứ sở trong hồi nguy-ngập. tôi chỉ nguyện trước khi nhắm mắt được xem thấy xứ-sở tôi hùng cường, đồng-bào tôi tấn-bộ.

Qui-vị có sẵng lòng giúp tôi làm phận-sự tôi quan-trọng nầy không?

Tranh cử để làm gì?

Tôi ra tranh cử, chỉ cốt hai điều:

1· Đánh đổ bọn chánh trị nhà nghề giả dối, và bọn cọng sản ban bằng;

2· Binh vực lợi quyền anh em quan lại và giai cấp hữu sản.

Bọn chánh trị nhà nghề.— Làm hại anh em đã quá lắm rồi!

Như một tên kia, nhờ anh em cử lên ghế hội-đồng, rồi nó liền trở mặt. Đã chẳng nhớ công ơn, lại lợi dụng thế-thần, hãm hại nhiều anh em quan lại bị đổi, bị quở, bị cách chức... Nhiều vị điền chủ, thương-gia, chỉ vì không đút tốt cho nó, cũng bị nó làm cho mất phải tội tù, tiêu điều sự nghiệp. Cũng chính tên nầy đặc lấy đã giúp cho người ngoại quốc đến chiếm độc quyền thương mãi kỹ nghệ trong xứ sở để thiệt cho thương-gia điền chủ Annam. Cũng chính và đã đúng các mánh khoé xảo quyệt để xới bới công nhọ, lấy thuế mà của dân mà phung-phế.

Vậy mà nó còn dám chường mặt ra tranh-cử kỳ nầy nữa...

Thiệt nó khinh-khi đồng-bào ta thái quá!

Bọn cọng sản cũng vậy! Chúng nó đã gieo biết bao nhiêu tai-họa cho đồng-bào! Chúng phá rối trật-tự, xúi giục ám-điền cướp lúa, xúi thợ làm reo, gieo sự thù-nghịch giữa người làm công và chủ. Bọn chúng chỉ mong phá hoại, chỉ cốt gây ra nội chiến cho đồng-bào chém giết lẫn nhau, để chúng thừa cơ cướp giựt. Nếu để bọn chúng hoành hành nhiễu sự nghiệp mỏ-hôi nước mắt của anh em lêu tan, gia-đình của anh em sẽ đổ nát. Trong xứ không còn đạo-lý luân thường, trật-tự kỷ-cương gì nữa hết!

Nên tôi ra tranh cử, chỉ quyết đánh đổ bọn người khốc-hại ấy. Đánh! tôi cũng còn một hơi thở chưa không thôi.

Miễng đánh đổ được bọn ấy là tôi thỏa nguyện.

Miễng đánh đổ được bọn ấy, dầu phải bị muôn vàn thất bại tôi cũng cam tâm

Vì quyền lợi và sanh mạng của chúng ta, qui vị hãy giúp tôi đánh đổ bọn người nguy hiểm ấy.

Mời anh em quan lại!

Nếu được anh em tín-cậy cử tôi vào nghị-viện, tôi sẽ đem hết tâm-chí ra đáp đền.

Nhứt là đối với lợi quyền của anh em quan lại, tôi sẽ hết lòng binh vực.

Anh em quan lại! Tôi biết anh em thiệt-thòi nhiều lắm. Còn ai hiểu rõ những nỗi tâm của anh em hơn tôi? Ba mươi năm lăn-lóc chốn quan-trường, bao nhiêu cay-đắng của anh em, tôi đã nếm trải.

Biết thương nhau, chỉ có những người đồng cảnh - ngộ

Đã từng sống đời quan-lại, đã phải túi nhục, đau khổ như anh em, tôi không bao giờ quên anh em đặng.

Gần ngày tuyển-cử thiên chi người nịnh-hót, làm bộ bênh vực anh em, nhưng anh em có tin đâu...

Chỉ có một viên quan-lại xuất-thân, mới thật lòng binh vực anh em, *vì bênh vực anh em, chính là bênh-vực mình vậy.*

Anh em hãy bỏ thăm cho tôi đặng trong nghị-trường tiếng kêu của quan lại.

Hỡi các nhà hữu-sản!

Qui-vị thương-gia, điền-chủ bấy lâu bị chánh-phủ bình-dân bắt-buộc qui-vị phải chịu nhiều nỗi thiệt thòi sưu-cao thuế nặng, qui-vị lại còn bị bọn cọng-sản xúi giục người làm công của qui vị đình-công, bọn tá-điền của qui-vị cướp lúa. Bọn chúng có tổ-chức, còn qui vị thì rời rạc nỗi phải chịu thua!

Lẽ nào qui-vị để cho chúng cứ hoành hành, dọa nạt mình mãi mãi??

Qui vị cần có một đại-biểu thành-thật và đặt biệt trong nghị-viện, để đánh đổ bọn cọng sản gian hùng, để bảo hộ quyền-lợi của thương-gia điền-chủ.

Qui-vị hãy bỏ thăm cho tôi! vì tôi là người đồng nhi-cấp cùng qui vị, tôi sẽ tận tâm binh vực lợi quyền của qui-vị, *vì lợi quyền của qui-vị chính là lợi-quyền của tôi.*

NGUYỄN HỮU-MỸ
dit Michel Mỹ
Bốc-phá-sư hồi hưu

Chủ báo « L'aube Nouvelle » ra tranh-cử độc-lập ở quận nhì là Saigon, Cholon, Mytho và Tânan

MỘT CUỘC XÔ SỐ NẦY LỚN TẠI DALAT

Dịp may hiếm có !!!

Mỗi vé chỉ mua có: Hai cắc (p.20) mà hi-vọng trúng hai trăm số rất quí giá như: Một chiếc xe ô-tô kiểu tối tân, x mét-tô, máy radio, máy may Singer xe tay, vân vân...

Bán gấm vé số được anh bông rất hậu: 5·/·

Qui ông Chánh-hội-trưởng các hội Trí, Thể dục, Ái-hữu, trương-tử các nhà thương mại trong nước bấy lâu hằng tán thành cái mục đích hữu ích và tốt đẹp của hội, nay nhơn cơ hội nầy vui lòng hưởng ứng viết thư thương lượng với:

Monsieur Le Président du Cercle Annamite de Dalat

đặng lãnh vé số bán giúp, gọi là tỏ nhiệt tâm hiệp tác với hội C.A.D. trong công trình xây dựng nhà hội quán chung tại Dalat cho đồng bào ta.

DOCTEUR TẠ-VĂN-DU

de la Faculté de médecine de Paris

276, Rue des Marins — CHOLON. — TÉL. 30.883

Diplôme d'Urologie et Diplôme de Vénéro-dermatologie de Paris

CHUYÊN TRỊ BỊNH LẬU và BỊNH HUYẾT TRẮNG, dầu mới phát hay đã lâu năm. Có thuốc mới rất công hiệu và tuyệt nọc, bịnh mới phát, trị nội trong năm bữa; bịnh lâu năm chừng vài tuần.

CHUYÊN TRỊ các chứng HOA-LIỄU các CHỨNG BỊNH NGOÀI DA, và các CHỨNG BỊNH VỀ ĐƯỜNG TIỂU.

Và trị đã các CHỨNG BỊNH NỘI THƯƠNG của người lớn và con nít ban, kiết v.v...

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES

Société d'Exploitation des Établissements

BROSSARD MOPIN

Kỹ nghiệp

đang tập từ năm 1909

số 3 đường Lucien Lacouture

CHODUI SAIGON

Gạch bông tối thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc là.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới hay, đẹp lắm.

Giá bán hạ không tài nhiều. Xin viết thư hỏi bản giá mới. Bổn hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đã tắc: (Adresse télégraphique:) MASCAMO. — SAIGON

VÔ RA THÔNG THẢ hàng ở đường L. Lacouture. — Chodui gần trại lính tập Ô ma.

DOCTEUR

Nguyễn-văn-Hướng

194, Rue d'Arras (ngan, cửa dồn Ô-ma)

phòng coi mạch | Các bịnh vi trùng
phòng thí-nghiệm

SÓM MAI: 8 giờ — 11 giờ
CHIỀU: 4 — 7 —

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN
Compagnie OPTORG — Saigon

COLLYRE VERT du Docteur MOTAIS contre les conjonctivites et le Trachome

THUỐC ĐAU MẮT Nước xanh của Bác-sĩ MOTAIS

Trị chứng chứng đau mắt lóng-cóm và đau mắt nhà-cá (Trachome)

0$30

Grande Pharmacie de France 111-113 Rue Catinat

En vente dans toutes les bonnes pharmacies 0$30

TIẾNG PHÁP tại trường La Conversation Française

lực kêu bằng Rapid' Progress

học nói rất dễ, tân-phát mau lẹ

Có 2 lớp riêng cho phụ-nữ

Có gởi bài đến nhà

Pierre ROUSSEL

269, Rue Richaud — Saigon

ÔNG-PHAN-VĂN-THIỆT

Luật-khoa cử-nhân tiếp khách mỗi ngày tại số nhà 43 đường Aviateur Garros Saigon.

vendredi 14-4-39 TIỂU-TUYẾT- số 980

江湖劍俠

Giang hồ kiếm hiệp

火燒紅蓮寺

Hoả-thiêu Hồng-liên-tự

Nguyễn-chánh-Sắt dịch thuật

HỒI THỨ TÁM MƯƠI BẢY

Triệu-tâm-Bản tìm người cao bồn-lánh, Dư-bác-Thúc đổi lại vợ gia-thất.

Sáng ra bữa sau, trong nhà họ Dư không ai còn thấy Dư-bác-Thúc ở đâu nữa hết. Đến đêm thì người trong phủ, ai ai cũng đều thấy Dư-bác-Thúc ngủ ở nhà bếp, quả nửa đêm cũng còn nghe nó họ ở đó, cửa trước cửa sau cũng khóa chặt, chớ không có mở, thì nó có đi đâu ra ngoài cho được.

Hoặc giả là nó bị người dắt thất quá chịu không nổi nên nhảy xuống giếng mà tự tử cũng chưa biết chừng vì ở Trường-sa nơi chốn thôn quê nhà nào cũng có đào giếng gần bên nhà bếp.

Bởi nghi như vậy cho nên người nhà họ Dư bèn xuống giếng mà kiếm, té ra không có chi hết.

Nhưng trong nhà họ Dư thuở nay không ai coi Dư-bác-Thúc ra gì hết, dầu còn dầu mất, cũng chẳng ai màng; nên nay thình lình mà hắn đi đâu mất cũng trối thây; không ai thèm tìm kiếm chi hết cả.

Ngày tháng như thoi, thấm thoát mà đã hơn 20 năm rồi, song cũng chẳng nghe tin tức chi, chẳng những là người ở trong làng, không ai còn nhắc nhở tới cái tên Dư-bác-Thúc mà thôi, cho đến những người ở trong nhà họ Dư, cũng đều định chắc là Dư-bác-Thúc đã chết mất rồi.

Cách hơn hai mươi mấy năm, một hôm nhằm tiết trời hè, nơi xóm nhà ở gần dưới chơn núi Ân-cư bỗng có một người thân thể ốm yếu, tuổi ước độ ba mươi, trên lưng có quảy một gói hành-lý rất to, khi đến đó rồi tìm vào quán cơm mà ngủ.

Sáng ra bữa sau bèn tìm đến nhà một vị đại Thân-sĩ ở trong bổn xứ là Huỳnh-hiếu Liêm vào xin bái kiến.

Nguyên Huỳnh-hiếu-Liêm nầy tuổi đã bảy mươi ngoài ấy là một vị Thân-sĩ quang minh chánh đại ở trong làng.

Ngày ấy Huỳnh-hiếu-Liêm đương ngồi trong nhà thấy kẻ giữ cửa cầm vào một bức danh-thiếp và rồi rằng có một người khách dị-hương đến viếng.

Huỳnh-hiếu-Liêm nghe nói thì nhìn từng người ấy và nhớ lại một hồi rồi gọc đầu mà nói rằng: « Phải rồi, ta còn nhớ lúc nọ ở trong xóm, ai ai cũng đều nói ở nơi Dư-gia đại-lão, không biết họ làm thế nào mà Dư-bác-Thúc chết mất, luôn cả thầy-hài cũng không ai thấy được.

Lúc ấy ta nói không lẽ mà có việc như vậy, chắc là cháu chịu không nổi với những sự đánh mắng của bọn nó, nên cháu thừa lúc bán đêm mà trốn đi đâu đó; Nhưng một đứa con nít không lẽ mà đi đâu cho xa được, chẳng bao lâu cũng phải trở về.

Ai ngờ cả quá mấy năm cũng không thấy cháu trở về, mà cũng không ai thấy tăm dạng gì của cháu. Chừng ấy ta mới sanh nghi cho những người trong đám đại, nhị và tam phòng. Ắt đã ra tay độc mà hại cháu chết rồi; ngặt vì không có bằng cớ, nên không ai giúp cháu được mà tố giác sự bất bình.

Hôm nay mà cháu trở về an nhiên vô-sự, thiệt là may cho lắm nọ, không ai vu oan bắt cáo cáo chi ba người bác của cháu cả.

(Còn nữa)

CLINIQUE PELLERIN
93, Rue Pellerin
DOCTEUR TRẦN-V-ĐỖ
Téléphone : 20.912
Mỗi, Đờ đẻ,
Bịnh đàn bà, con nít,
Bịnh phong tình vân vân
Rọi kiện (Rayons X) — Chạy điện (Diathermie)
Phòng rộng rãi cho bịnh
Người để nằm riêng mỗi người một phòng
NHÀ MỔ TỐI TÂN
GIỜ COI BỊNH { Sáng 8 tới 11 giờ / Chiều 3 tới 5 giờ

clinique médicale
Các đường Mayer và Albert 1er tại Dakao Saigon
Téléphone : N° 255
DOCTEUR Phan-tấn-Thiệt
Ex assistant en dermate syphiligraphie à l'hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin attaché aux services de Darsonvalisation créée par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne.
Có phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thương hạng mát mẻ êm tịnh.
Có nơi để thử máu, đàm, nước tiểu, nước óc, xét vi-trùng bằng kiểu hiệu vi — có chỗ riêng để rọi điện (radio diagnostic) và cửa bịnh bằng quan tuyết (darsonvalisation ondes courtes)..
Trị các chứng bịnh và chuyên-trị các chứng bịnh đờn-bà, bịnh đau gân đau xương, bịnh huê-liễu kinh-niên.

MỚI LẠI
Dĩa BÉKA
lài-tử
Vọng cổ nhịp 16
J. Keller, Importation
72 rue Mac-Mahon

Khi cô SIMONE thức dậy...
.. người cô đã có vẻ sáng láng lúc khí trời mát mẻ, bởi vì chiều hôm qua cô đã rửa mặt theo cách vệ-sanh. Suốt đêm da mặt cô đều đặng sản sóc kỹ lưỡng để nghỉ ngơi có thể làm cho trẻ người lại là nhờ cô tuân lời các lương-y dạy bảo dùm kem vệ-sanh là :
CRÈME SIMON
Và cũng như lúc đùng cơm với các bạn, cô Simone muốn cho thêm duyên nên lựa ròng một thứ kem luôn luôn tốt đẹp và giúp cô có một sắc mặt mịn màng tươi-tắn ấy là :
CRÈME SIMON M.A.T

THƠ LÒNG

lòng em...?

Gởi bạn yêu dấu Melle H. NH...

của NGỌC-AN (Thủ-Đức)

Bóng trăng lờ lợ lảng đầu non, tia ánh sáng của chị Hằng vừa hé nụ. Cả vũ trụ toàn một màu xanh nhạt, các vì tinh-tú lấp lánh tận mây xanh. Nơi đầu làng tiếng chuông chùa chầm rải ngâm nga, như thức tỉnh những linh hồn đang đau khổ... và tiếng mõ của các vị sư tàng tụng niệm để an ủi con người trần thế chớ vì vật chất mà sát hại lẫn nhau...

Tiếng chó sủa xa xa nghe văng vẳng. Giờ này mọi vật đều chìm đắm trong bầu không khí êm lìm chỉ còn thưa thớt vài người đi hứng mát, xem trăng..

Cũng đêm nay, giờ này tôi đang thơ-thẩn nơi khúc đường buồn vắng không kẻ vãng lai, trước để xem trăng hứng gió, và tâm hồn tôi đang ngơ ngẩn ôn lại mảnh ức lòng... mà nó đã làm tôi phải lo buồn suy nghĩ.

⁂

Nhan một cô gái ngây thơ đằm thắm nét mặt luôn luôn giữ vẻ nghiêm nghị không hề hớn hở đùa giỡn mặt của Nhan tròn lại thêm có cái vẻ đẹp rụ hồn người của đấng Tạo-hoá ban cho.

Nhờ một dịp may, tôi đã được biết Nhan, và lấy làm hân hạnh được quen Nhan. Sau đó một thời gian tôi và Nhan đã thành một đôi bạn tinh-thần tinh-ái. Nhưng về thực-tế tôi và Nhan có vẻ ái-tình cao-thượng...

Nhưng khi gặp nhau, cái chào hỏi và ngó liếc nhau cũng bị ẩn một điều yêu thầm nhớ lén. Tôi tin chắc có lẽ Nhan rất yêu tôi, nhưng vì tôi không phải hạng người mong chiếm gái để hứng thú dục-tình rồi đến lúc thỏa lòng, sa ngã .... Nên tôi còn để làm đề xét kỹ can về ý-tứ của Nhan. Bởi thế không có dịp nào tôi và Nhan được tỏ lòng nhau.

Thời gian lần qua, đem lại cho tôi và Nhan nhiều sự may mắn của hy-vọng, rằng sẽ được cùng nhau bền chặt mảnh chung tình của hai linh-hồn tuổi trẻ đang mong đợi.....

Tôi hy-vọng mãi, mà càng hy-vọng bao nhiêu, thì tôi càng để tâm quan sát từ cử chỉ đến việc hành-động của Nhan rất gắt.

Tôi chưa có thể tin chắc rằng Nhan sau nầy sẽ là người bạn chung-tình của đời tôi. Vì tâm hồn ngây thơ của cô gái hay nghe theo lời khuyến dụ bùi ngọt của những hạng người đảm-man để mong ru hồn các cô gái yếu lòng để được thõa tình xác-thịt. Mặc dầu thành kiến của gia-đình có nghiêm khắc thế nào, mà khi cô gái ấy nghe những câu nói thanh-hại, tao-nhã, đầy sự tương-lai tốt đẹp, cô gái ấy cũng đám đạp đổ bức-tường nghiêm-huấn hy sanh cả một đời tươi đẹp để thoát-ly gia đình mà đi theo tiếng gọi của tình yêu.

Ôi! Thương hại thay cho hạng phụ-nữ ấy, cũng vì tin mà mắc, nghe nên lầm.

Bởi thế, mặc dầu Nhan không có tâm hồn như hạng gái ấy, nhưng tôi phải ngừa chỗ yếu điểm của cô gái đang độ thanh xuân, linh hồn còn ngây thơ trong sạch.

⁂

Bỗng đứng trước tôi, con chó đang đứng ở vệ đường sủa vang lên vì nó thấy tôi làm cho tôi tỉnh tâm hồn đang suy nghĩ nãy giờ. Tôi bèn dốt que diêm để xem coi máy giờ, thì cây kim ngắn đông hồ đeo nơi tay tôi, nó đã chỉ đúng mười hai giờ. Đã khuya rồi, tôi đi luôn về nhà để nghỉ.

Vào đến nhà khêu đèn lên để trên bàn và đem giấy viết ra viết một bức thơ lòng để hỏi Nhan, coi tâm hồn nàng thế nào?.. Tôi mải ngồi suy nghĩ, hồi lâu mới viết được một bức thơ thật dài, nhưng tôi lại xé vức đi vì tôi cho rằng không vừa ý tôi, mãi thế, cho đến cái thơ thứ ba tôi mới cho rằng được vừa ý tôi.

Thủ Đức le, Mars 1939

Em Nhan ạ,

« Hôm nay nỗi lòng anh quá tràng ngập vì mối thương tình, yêu em quá đỗi nhưng anh vẫn còn e ngại nên không có dịp nào bày tỏ cho em nghe hiểu đặng. Hôm nay anh mạnh dạng tâm hồn để viết bức thơ lòng nầy gởi cho em, đặng em rõ thấu lòng anh... có lẽ bức thơ nầy là bức thơ đầu tiên hay là cuối cùng giữa anh và em vậy.

« Em Nhan! anh tự xét đời anh bao nhiêu mộng-ước mơ-màng xa xôi tuy em đã thấy rõ. Nhưng đối với mầu đời sống khổ hiền nhiên của anh: Cha già mẹ yếu, gia-đình đơn sơ, bây giờ anh vẫn sống hiến mình cho bụi cho gió, cho tất cả sự đau khổ của đời lạnh lùng buồn tẻ!.

« Ngày nay... nay anh rất tiếc sự uổng cho cái mầu đời của em; vì đời nầy biết bao nhiêu gái họ đang mỏi mong nền hạnh-phúc ở tương-lai. Tuy thế, bao nhiêu cử-chỉ của em anh đã rõ và tường hẳn tấm lòng son sắc của em. Không lẽ anh đi làm cho đời em phải chịu đau khổ vì anh sau nầy. Đời của anh, có lẽ sau nầy nó đầy gian lao khổ não mà anh còn dắc dìu em theo chung khổ cùng anh. Như vậy có lẽ là hại cả đời em.

« Như thế, mặc dầu người cảnh vật trớ trêu, tấm lòng thanh bạch phế sở của anh, anh mong rằng: Lòng em, đối với anh thế nào, em rộng rãi làm sao? Theo thời gian, em hãy cạn tỏ ai người...? ai người cùng em nắm tay nhau đi trên con đường đầy hạnh-phúc?...»

Chào em!

Người đau khổ!

Tôi viết đến đây, tâm lực tôi đã hết ngọn đèn cũng leo lét, vì đã cạn dầu. Giờ nầy cảnh vật chung quanh tôi lại càng lẻ lạnh hơn nữa. Làm cho tôi thêm đau khổ trăm chiều, để thở vào phong bì xong, tôi đem bỏ vào túi, đặn ngọn đèn lu lại, tôi lên vàng nằm ra giấc ngủ vì quá mỏi mệt, nên tôi ngủ mớm tự hồi nào không hay

NGỌC-AN

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG
Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc
Sáng lập năm 1927
Hội quán: 117, Boulevard Charner, Saigon
R. C. Saigon n° 61

Dây thép: CREDITANA-SAIGON
Dây thép nói: SAIGON — 21.326

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bà tánh, tiền gởi sanh lời 3 ly rưỡi mỗi năm sau tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.
— Công-ty cho vay thế chưng về Quốc-trái Đông-Pháp, về Quốc-trái Crédit National và những phiếu nào mà Chánh-phủ Đại-Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.
— Công ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những vé quốc-trái và nhận đổ số những phiếu nào có dự cuộc xổ số hằng tháng hay là hằng năm.
Bổn-hội có mua bên Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mạ kẽm, để cho bà tánh mượn dùng. Xin quí vị hãy đến hội-quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết kiệm ấy.
(Về công chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội).

Tôn chỉ của bổn hội: LÀM VẺ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN:
Chánh hội trưởng: HUỲNH ĐÌNH-KHIÊM, (nay ngài đã từ lộc).
Phó hội trưởng: M. TRẦN-TRINH-TRẠCH, (được bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)
Hội viên: Dr BIAILLE de LANGIBAUDIÈRE.
« M. Denis LÊ-PHÁT-AN,
« M. LƯU-VĂN-LANG,
« Dr NGUYỄN-VĂN-THINH,
« Dr TRẦN-VĂN-ĐÔN,
« Dr TRẦN-NHƯ-LÂN,
« M. TRỊNH-ĐÌNH-THẢO,
« NGUYỄN-THANH-LIÊM.

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ
Chánh hội trưởng: M. TRƯƠNG-TẤN-VI,
Quản lý hành sự: M. NGUYỄN-TẤN-VĂN,
Hội viên: M. BÙI QUANG-CHI,
« M. ĐẶNG-VĂN-DẪN,
« M. Alexis THÁI-V. LÂN,
Tổng-lý: M. Paul LÊ-VĂN-GÔNG

Muốn bán

Một sở đất 19 mẫu có đư tọa lạc tại làng Phước-Hải (Baria) đựa theo bãi biển, đường Bertoli đi qua Nước-Ngọt.

Một sở đất tại Chợlớn đường de Marins, đo được 2.567 thước vuông 50

Một sở đất tại Saigon đường Mayer đo được 2.781 thước vuông.

Một sở đất tại Saigon đường Mayer số 45, đo được 2858 thước vuông trên đó có một cây nhà ngói bảy cửa

Một sở đất tại Gia-định (Cầu-kho) đường Paul-Blanchy prolongée, đo được 2858 thước vuông trên đó có một cái nhà ngói và vài cái nhà nhỏ.

Một sở đất tại Tânsơnhòa làng Nhơn Thạnh trên đó có một cái nhà ngói.

Hai miếng đất tại Tânsơnhòa, làng Cầu-giang.

Một sở đất tại Saigon, đường Mayer to được 1.813 thước vuông trên đó có 10 căn phố ngói Nos 15 à 23.

Ai muốn mua xin mời tới bổn-hội bổ-chơn mà thương nghị rue Lagrandière, 67 Saigon

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt? Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng, các ton thuốc của các quan Đốc-Tơ:
Vậy xin quí vị đến tại:
pharmacie franco-asiatique
PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG
Rue des Marins, 219 -:- CHOLON
Tại đó sẽ có ông PHẠM-HỮU-HẠNH nhứt hạng Bào chế-sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.
Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.
Quí vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính sụt lại mười phần lại không tính tiền cước phí

PHARMACIE PRINCIPALE
SOLIRENE
M. HEUMANN
SUCCESSEUR
SAIGON
TỰ-NAM
1865
BÁ BỔI
CỰU CHỦ
THỨ THUỐC
HIỆU NÀY

TẬP « SƯ-PHẠM HỌC-KHOA »

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỲ

Giá đồng niên tập S. P. H. K. (Cả phần thầy giáo)... ... ... 5$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nào muốn nhận phần gửi cho bản-quán, những sở học [illegible] thì bản-quán sẽ tính cho một phần huê-hồng 5 %.

Pháp-Quốc Đại-Dược Phòng

111-113, đường Catinat — Saigon

Nhà thuốc rộng lớn hơn hết và kim thời hơn hết trong cõi Đông-Pháp. Công-cuộc mua bán sắp đặc khéo léo thành ra một nhà thuốc đứng vào hạng nhứt trọng các đại dược phòng.

Bổn dược phòng chỉ bán rõng các thứ thuốc mạnh hạng hậu, tốt nhứt hạng, vì chỉ mua trữ rõng — những hiệu thống danh tiếng nhứt Châu Pháp và các ngoại hạng

DOCTEUR

+ VÕ-DUY-THẠCH +

50, Boulevard Bonard -:- Saigon 50

Téléphone : 20.974

Chuyên trị đủ các chứng bịnh nhứt là tê bại và những bịnh sau khi sanh sẩng.

Muốn rước đi xa giờ nào cũng được.

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

La Providence et L'Industrielle du Nord

ÔNG BOY-LANDRY

Lãnh Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 -:- SAIGON

Hãng Bảo-kê này chuyên lo bảo-kê cho những xe hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ và vừa lòng. Xin anh em lưu-ý . . . . . .

Một sự thất-bại đau-đớn

Người Ý đã làm cho thực-hiện cái chiến-tuyến hợp-nhứt chống lại họ, của dân-chúng Ethiopie

Muốn hiểu thấu sự thất-bại mà hiện người Ý đang chịu đựng ở Ethiopie, muốn hiểu thấu nội-tình kinh-tế quẫn-bách ở đây thì chúng ta nên cắt nghĩa bằng cách nào ?

Trước hết ta phải cho là vì người Ý thiếu tư-cách, quá tự-mãn, tự-kiêu là trót dùng một chánh-sách thuộc địa rất dở.

Sự thất-bại ấy lại càng rất đáng kể, vì những công việc xâm-chiếm cùng là tổ-chức vật-liệu khai-phát đường-sá vận tải đều làm ấy ông phu. Nói cho phải thì hầu như không phải đánh chác gì cả, người chết nhiều lắm là chỉ độ một nghìn. Không bao giờ một cuộc chiếm lĩnh thuộc-địa mà lại hành động một cách hăng hái và quả quyết như vậy !

Sau sự thắng lợi rực rỡ ấy, Mussolini đã kêu to lên thế nầy :

« Từ rày về sau, nước Ý sẽ đứng vào hàng các nước thỏa mãn ». Và trong một thời gian người Ý đã tưởng rằng ở Ethiopie họ không còn gặp điều gì nguy nan đáng kể

Thực vậy, nhờ thiết lộ của Pháp, họ có thể kiếm đủ mọi vật ăn-dùng ; vua Á đã trốn rồi ; các viên tù-trưởng đều hàng phục cả. Vả chăng trong nước Á kẻ có hàng hai chục giống người khác nhau về mọi điều ngôn-ngữ, phong-tục và tôn-giáo. Nhưng giống người ấy họ chịu quyền hành nhà vua Haile-Sélassié một cách chán ghét. Nói rằng trong số 7 đến 8 triệu người ấy có đến 6 hoặc 7 triệu người, dân không ưa cũng chẳng ghét gì người Ý, và chỉ muốn ngoan ngoãn làm việc cho họ, thực chẳng có gì là quá đáng.

Vậy mà ngày nay, sau hai năm chiếm-lĩnh, tình-thế ấy lại đảo ngược lại ấy là vì lẽ gì ?

Cách hành sự của người Ý ở Éthiopie

Mới chiếm cứ được thành Addis Abeba thì người Ý đã tưởng rằng có tự-do lấm hay đòi hết cả 1 việc gì, chẳng cần nhận biết trước kia ở đây có chứng gì. Cái lối chính-trị của ông Lyautey ở Maroc, theo ý họ, chỉ đáng được những dân-tộc giả cả noi theo. Cách bảo hộ và hợp-tác với thổ dân, họ cho là không xứng đáng với nước Đại Ý mới.

Vậy nên bắt đầu họ phá tan tất cả những khuôn khổ của nền cảnh trị và xã hội cũ của người Á. Những người tự tưởng làm kẻ trung gian họ chính phủ và nhân dân thì đều bị đày hoặc bị bắn. Các lãnh tụ trong tôn giáo cũng chung 1 số phận ấy, chỉ vì họ quá trung thành với những cái cổ hữu mà người Ý đang lập tâm đánh đổ. Bất cứ ở trường hợp nào, nếu có thể thì bao nhiêu viên chức thổ-dân đều bị sa thải mà thay vào đấy những viên-chức người Ý, cái hạng người mít đặc với tinh thần ngôn ngữ phong tục của người mình cai trị. Kết quả là bản xứ không còn dính líu gì với người Ý. Trừ một vài thành thị lớn thì quyền pháp của người Ý chẳng nơi nào kính sợ. Lực-lượng duy-truyền của bản-xứ đã bị người Ý phá tan mà họ còn chẳng có gì để thay thế vào.

Một vấn đề kinh tế kỳ khôi

Về phương-diện kinh-tế cũng chung một tuồng ấy. Trước khi người Ý đến, một vài nhà buôn quan-trọng tập trung thương-nghiệp ở thành Addis-Abeba. Giữa những nhà buôn ấy và nhân dân thì có những người tiểu-thương Ấn-độ, Hy-lạp, Arméniens làm trung-gian. Người Ý vô-cố đuổi hết những hạng thương nhân ấy, họ muốn một mình quản-lĩnh hết mọi việc cũng như một mình cai trị toàn xứ. Nhưng trước sau vẫn một kết quả ấy : nghĩa là muốn trừ-khử những con buôn quen biết và lịch duyệt ấy, họ biết lấy gì mà thay thế vào ? Tất cả những người Á đều chẳng chịu tin ở những người buôn mới, nên họ chẳng chịu bán ra các phẩm vật họ có. Giá chỉ-dĩ hàng-hóa của người Ý vì xa xuôi và tốn kém, thành ra quá đắt. Bởi vậy, phường thương đoàn lớn hoặc nhỏ, trước kia cung cấp cho thành phố Addis Abeba những vật ngũ cốc, cà phê, sáp, da, v. v... nay đã chẳng còn dấu vịt.

Nước Á ngày nay tuy vẫn nhận gạo (kém xưa rất nhiều) mà xuất cảng thì tuyệt nhiên không có.

Cũng nên nói thêm rằng, ở những chợ nhà quê khi một thổ dân bán một con bò, sách giá 150 đồng livres thì người Ý chỉ vất cho 50 đồng rồi dắt bò đi thẳng. Người dân quê tuy chẳng dám nói gì, nhưng tin ấy đồn ra, đến phiên chợ sau là chẳng một ma nào còn đến. Vì thế, người Ý không thể mua ra thức ăn, trừ 1 vài thứ như vỏ và gỗ mà họ có thể kiếm từng tiệm ở đấy, còn thì cái gì cũng phải chở từ Ý sang cả. Tuy vậy gần đây hàng hóa Ý nhập cảng cũng sụt đi rất nhiều, trong một số lớn camion bỗ không ở đấy thì đó biết. Sự sụt kém ấy không tiêu biểu cho sự thịnh vượng mà chỉ là kết quả của sự nghèo ngặt. Chẳng những về cai trị, thương mại mà thôi, đến các việc công tác người Ý cũng tìm cách để khỏi phải cần đến thổ nhân. Họ chỉ dùng nhân công người Ý. Việc nầy chẳng những tốn kém mà còn làm giảm mất thanh thế của người Ý rất nhiều.

Ngày xưa, khi quốc vương muốn kiến trúc một con đường, thì nhà vua chỉ « hiện thân » có một lần với tất cả mọi quốc-dân, rồi để mặc bọn nô lệ, tù tội hoàn thành công việc.

Vậy nên đối với những người Ý làm lụng khó nhọc như hạng hạ lưu ngày xưa thì người Á tỏ lòng khinh rẻ hết sức. Họ cho rằng đó là « những bọn nô lệ da trắng » Ta cũng nên biết rằng một công việc mà người Ý được trả 60 livres thì người thổ dân chỉ được trả có 8 hoặc 10 lires.

Sau cùng, một nguyên nhân thất bại nữa, là không có một hạng viên chức cai trị lịch duyệt. Người Ý cũng công nhận thế. Ở đấy chỉ có ba hạng người tranh cạnh và ghen ghét lẫn nhau, ấy là quân đội, viên chức cai trị và đảng nhập phát xít. Ở đấy có nhiều luật lệ thường khi trái ngược nhau, và một chế độ công sở rất ghê gớm. Một việc chẳng ra gì có khi kéo dài không bao giờ xong. Sự chậm trễ ấy nảy mầm ra sự gian dối, dân dân tiêm nhiễm vào tất cả các giai cấp cai trị của người Ý.

T. V.

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ NHỨT 1939

800.000 đồng chia làm 4 sê-ri 200.000 vé

mỗi vé một đồng

SÊ-RI THỨ NHỨT	SÊ-RI THỨ HAI
Từ số 000.000 đến 199.999	Từ số 200.000 đến 399.999
4.705 vé	4.705 vé
Xổ tại Hanôi	Xổ tại Hanôi
ngày 4 Février 1939	ngày 4 Mars 1939
1 vé trúng 4.000 $	1 vé trúng 4.000 $
8 — — 1.000	8 — — 1.000
16 — — 500	16 — — 500
80 — — 100	80 — — 100
200 — — 50	200 — — 50
400 — — 25	400 — — 25
4.000 — — 10	4.000 — — 10

SÊ-RI THỨ BA	SÊ-RI THỨ TƯ
Từ số 400.000 đến 599.999	Từ số 600.000 đến 799.999
4.705 vé	4.705 vé
Xổ tại Hanôi	Xổ tại Hanôi
ngày 1er Avril 1939	ngày 6 Mai 1939
1 vé trúng 4.000 $	1 vé trúng 4.000 $
8 — — 1.000	8 — — 1.000
16 — — 500	16 — — 500
80 — — 100	80 — — 100
200 — — 50	200 — — 50
400 — — 25	400 — — 25
4.000 — — 10	4.000 — — 10

BỐN SỐ LỚN chung cho bốn sê-ri Xổ tại HANÔI Ngày 6 Mai 1939	1 vé trúng	60.000 $
	1 — —	30.000
	2 — —	6.000

Có 52 lộ sẽ ấn phát để cho những vé chỉ sai sự trúng lộ đặc biệt của số, còn các con số khác đều phải y nguyên và đúng thứ tự. Thí dụ số 265.506 trúng lô độc đắc, những số 375.506, 265.506, 275.506, vân vân... đều được lô an ủi 500$.

Những vé hoặc trúng hay không trúng vé bậc kỳ xổ của bốn bổ đều được dư vào cuộc xổ chung lấy 4 lô lớn và lô an ủi.

Đọc báo mà không đọc tờ « Nông-công Thương » là người chưa từng đọc báo

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Hội Tư-Bản chính thức đã ngày 12 Avril 1918 và Tuyên bố với viện Kinh tài Hội Lập-Đồng Tiết-Kiệm

THÀNH LẬP NĂM 1912

Ở PHÂN — Ở TRUNG-HOA — CÔI ĐÔNG PHÁP VÀ XIÊM-LA

Hội-quán : 7 Đại-Lộ Edouard VII — THƯỢNG-HẢI

Quản-lý cõi Đông-Pháp: *26, Đường Chaigneau SAIGON.*

Số tiền ... 31 Décembre 1938 là : (vé bên cõi Đông-Pháp mà thôi) — $ 2.317.813,96

$ 2.329.214,17 — Số tiền trả cho chủ vé được trúng số hoặc bán lại ; tới ngày 31 Décembre 1938)

Số tiền lời chia cho vé đến ngày 31 Décembre 1938 là :

84.601 $ 40

Xổ số hồi vốn cho vé tiết kiệm

ngày

CHI NGHÁNH Hanoi — *Ster. đường Harguis Desbordes*

28 MARS 1939

CHI NGHÁNH Saigon (Tài sản của Hội) *26, Chaigneau, Saigon* Số trong mỗi : Saigon 70

KỲ THỨ 138

Chủ tọa : Ông BERTHET, Hội trưởng các nhà nhập-cảng và Đại thương-gia ở Saigon.
Dự kiến : Ông NGUYỄN VAN PHÚC và Ông NGUYỄN VAN TRON

VÉ SỐ	NGƯỜI CHỦ VÉ	SỐ VỐN HƯỞN LẠI

CÁCH THỨC P

Phân xổ số : 1 số trong 3.000 số

Hồi nguyên vốn

Số vé trúng ra : 2.038, 5.240, 8.572, 10.923, 13.500, 16.455, 21.466, 26,919, 24.815, 27.269, 33.731, 31.511 36.046 và 40.733

Vé đang hưởng quyền lợi kỳ xổ số này

33.731	Ông RIZZO LEON, Sở Cảnh-sát ở Binh-Tây..	$ 3.000
28 615	Bà NGUYỄN THỊ GIENG, Nữ Giáo-viên trường Nữ-học ở Sóctrăng..	1.000
16.455	Bà LÊ THỊ OANH, Thương-Gia ở Vũ-Bản, Hànội	400
40.733	Vé chưa bán ra.	

CÁCH THỨC SỐ 2

Hồi nguyên vốn

Phân xổ số : 1 hạng bộ trong 1.687 hạng bộ

Hạng bộ trúng ra : 841

Trong hạng bộ này có vé : 1.812, 1.897, 17.136 và 18,362

Vé đang hưởng quyền lợi kỳ xổ số này :

1.896	Ông NGUYỄN NGỌC DANG, 44, đường Thống-Soái Petain ở Hànội	$ 500
1.897	Ông LƯU TRƯỜNG, Tri-Huyện ở Hà-Hoa, Phủlý.	500
17.136	Ông NGÔ VĂN SANH, Thông-Ngôn phòng Lục-Sự, 18, đường Lacotte ở Saigon..	500
18.362	Ông PHAN LINH, ở nhà ông PHAN LÔ, Giáo-Thọ Phó-Bảng ở Nghệ-An	250

CÁCH THỨC SỐ 3

Hồi nguyên vốn

Phân xổ số : 1 hạng bộ trong 1.687 hạng bộ

Hạng bộ trúng ra : 858

Trong hạng bộ này không có vé nào hết

XỔ SỐ CHIA HIỆN LỢI CHO VÉ CÁCH THỨC SỐ 3

Số tiền lời chia cho tháng này là 24 $ 48

Vé số 1.083 đang trúng ra là vé 250$00

Hiện vé sau này đang chia đúng số lời như đây :

1.083	Ông VÕ CÔNG HÒA, Tiệm Vạn-Hưng ở Hànội	$ 6,12
1.088	Ông PHÙNG HOÀ HỌC, Đại-Lộ République gần rạp hát Vinh-Lee ở Tonkinh	6,12
1.090	Ông BÙU SƯU, số Trường-Tiền ở Vinh ..	6,12
1.091	Ông BÙU SƯU, số Trường-Tiền ở Vinh..	6,12

CÁCH THỨC SỐ 5

CUỘC XỔ SỐ A — HỒI VỐN GẤP ĐÔI

Phân xổ số : 1 số trong 30.000 số — Số trúng ra : 13.645

13.645 Vé đã bán hết

CUỘC XỔ SỐ B — HỒI NGUYÊN VỐN

Phân xổ số : 1 hạng bộ trong 3.000 hạng bộ — Hạng bộ trúng ra : 1.114

Hạng bộ này không có vé nào hết

CUỘC XỔ SỐ C — MIỄN GÓP

Phân xổ số : 1 hạng bộ trong 3.000 hạng bộ

Hạng bộ trúng ra : 457

Hạng bộ này không có vé nào hết.

Mỗi vé trúng ra trong cuộc xổ số 5 trên đây thì được đổi ra vé tiết gấp y số vốn mua, khỏi phải đóng tiền tháng nữa, lại có gia hạn lại liên tục đang hưởng ba cuộc xổ số mỗi tháng vé cách thức số 5.

Cuộc xổ số cho vé tiết kiệm kỳ tới nhằm ngày *mồng Sáu 28 AVRIL 1939 đúng 11 giờ sáng mai* tại bảng chánh của Bản Hội bên cõi Đông Pháp số 26 đường Chaigneau SAIGON.

Vé Tiết Kiệm cách thức P của HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

Giúp cho dụng một số vốn

10.000	mỗi tháng góp	25,00
8.000	—	20,00
5.000	—	12,50
4.000	—	10,00
2.000	—	5,00
1.000	—	2,50
500	—	1,25

Kể từ tháng đầu mới mua vé, thì mỗi tháng vé đang dự cuộc xổ số hoàn vốn trước kỳ hạng. Vé trúng ra đang lãnh lấp tiền số vốn mục-đích bắt kể tiền góp rồi, định bao nhiêu và bắt phải đóng nữa chi nữa.

Vé của HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

1° — đóng góp	sau thì đã góp
2° — số gia hạn	được hưởng

Khi xin thì chủ vé được ngưng đóng

XIN LƯU Ý. — Cần đồng người mà để tư-vấn hàn Đại-Lộ cho hội.

Công-văn

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 23 Décembre 1938 Định cho Mme Nguyễn-thị-Mau khẩn đất mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn những phần đất du của những tờ đất số 28, 30, 69 và 88 (tờ hoa đồ số 4) và 114 (hoa đồ số 8) tọa lạc tại làng Hòa-Hình-thanh (Longxuyên) địa viện chung đồng 50h.73.30, theo tờ giao kèo chuẩn y ngày 21 Juin 1934.

Những phần đất khẩn này chẳng đặng bán hay là nhường cho người ngoại quốc.

Sự bán, hay là nhường, cho, mà trái các khoản định trên đây thì sẽ bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 23 Décembre 1938 Định cho M. Tơ-văn-Đước khẩn đất mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn sở đất số 10-4 tờ họa đồ số 5, tọa lạc tại làng Phú-nhuận (Longxuyên), địa điện đặng 98h.81.28, theo tờ giao kèo chuẩn y ngày 30 Septembre 1938.

Sở đất khẩn này, chẳng đặng bán, hay là nhường, cho người ngoại quốc.

Sự bán hay là nhường, cho mà trái các khoản định trên đây thì sẽ bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời nghị của quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 31 Déc. 1938: Định cho M. Ta-tương-Thoại khẩn đất mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn những sở đất Nhà-nước kể dưới đây, tọa lạc tại làng Vĩnh-chánh, tỉnh Longxuyên, địa viện chung đồng 35h47.00.

Số sở đất	Số họa đồ	Địa việt
194	2è file	1.80.00
239/194	»	1.00.00
243/194	»	6.90.00
244/194	»	25.50.00
245/194	»	0.27.00

Sở đất khẩn này chẳng đặng bán, hay là nhường cho người ngoại quốc.

Sự bán, hay là nhường, cho, mà trái các khoản định trên đây thì sẽ bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời nghị của quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 30 Déc. 1939: Định cho làng Chauphu (Châudốc) khẩn đất mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn những sở đất kể dưới đây, tọa lạc tại châu thành Chauđốc, thuận mãi cho làng ấy, theo tờ giao kèo chuẩn y ngày 5 Juillet 1937.

Châu thành Chauđốc

Số sở đất	Số họa đồ	Địa viện
30	2è file	0.53.22
32	»	0.66.15
2	3è file	0.06 95
3	»	0.20.37
103-3+4	»	0.15.10
68	»	0.42 73
69	»	0.47.44
71	»	0.85.37
72	»	0.52.55

∴

Vì lời nghị của quan Thống-đốc Namkỳ ngày 23 Déc. 1938 Định cho M. Đào-văn-Ngư khẩn đất mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn sở đất số 10, tờ họa đồ số 7, tọa lạc tại làng Vong-Thê (Longxuyên), địa điện đặng 58h.19.53, theo tờ giao kèo chuẩn y ngày 18 Octobre 1935.

Sở đất khẩn này chẳng đặng bán, hay là nhường cho người ngoại quốc.

Sự bán, hay là nhường, cho, mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

N° 71

Nhị-thiên-Đường

Thanh-tang-huờn

Thuốc huờn này, chuyên-trị về bịnh ngủ say mỗi buổi sớm mai thường hay nhức đầu, đường đại-tiện bón uất, làm cho can-dương xung lên mà sanh ra xây xẩm mặt mày, lại thêm can-hỏa lừng ở trong long mà làm cho miệng mồm hôi hám, ăn uống không tiêu ; phải uống thuốc này thì thấy hết liền.

Hễ tạng phủ được sạch sẽ nhẹ nhàn thì tự nhiên hết bịnh.

Gửi gởi thơ cho nhà thuốc :

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47, rue de Canton, 47

CHOLON

N. B. — Chư-tôn hay nhớ trong mỗi thứ thuốc, bất luận là thứ nào đều có gói theo một cái toa, để nói chứng bịnh và chỉ cách dùng rất là rành rẽ.

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên Đường. Vì dầu tốt, sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sánh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị bá chứng, công hiệu như thần.

"Thi sơ-học Pháp-Việt"

(Certificat d'études Primaires F. I.)

Trường Châu-Thành tại Saigon số 54 mở thi đầu chín tuần

Coi tên họ ra quê quán đăng trong Lục-Tỉnh ra ngày thứ ba 31 Juin 1938 trường 2

Trường Châu-Thành dạy đủ tất cả các lớp từ Cours Enfantin cho đến Cours Moyen

Trường Châu-thành có lớp dạy cho học sinh thi Brevet Elémentaire, Diplôme E.P.S. kỳ nhì (2e session)

Ngày tựu trường : *1er Août 1938*

Muốn rõ điều lệ xin do nơi

M. PHAN-BÁ-LÂN

Directeur de l'Institution CHÂU-THANH

1-18 entrée 54 Marchaise

54-72 rue Marchaise

Saigon

TỈNH THỦDẦUMỘT

Cuộc xổ số do hội

Ngân-sản nhà trường

tổ-chức dưới quyền chủ-tọa danh dự của quan thánh chủ tỉnh Thủdầumot

Hội *Ngân-sản Nhà-Trường* được phép của quan Thống-đốc Namkỳ mở một cuộc xổ số rất lớn để giúp sản tài chánh của hội.

Bản tổ-chức có mấy lời yếu cần tất cả những nhà từ-thiện, mua cho thật nhiều vé số, trước làm nghĩa giúp cho kẻ nghèo, bữa cơm trưa, mảnh áo lành, sau có thể trúng số độc-đắc một ngàn đồng bạc.

Vé số đã bán khắp nơi tại tòa-bố Thủdầumột, kho-bạc trường-tiền, các quận, các tổng, các nhà việc, các nhà bưu-điện, các trường học, cùng các nhà buôn lớn lại bán.

Giá mỗi số chỉ bán có 0$20

NHỮNG LỐ TRÚNG

1 lô	độc-đắc trúng. . .	1.000$00
1 lô	id. . . .	400 00
2 lô	id. . . .	100 00
2 lô	id. . . .	50 00
5 lô	id. . . .	20 00
10 lô	id. . . .	10 00
100 lô	id. . . .	1 00

Ngày xổ tại nhà việc Phó-Cườn nhứt định không đổi đổi

1er Juillet 1939

DOCTEUR NG.-TẤN-ĐỐM

De la Faculté de Médecine de Paris

Spécialiste des maladies des Poumons

Chuyên môn trị các bịnh phổi

Có máy chiếu điện rọi phổi

Saigon — 63 Rue Mac Mahon — Saigon

Téléphone : 20.652

GIỜ COI MẠCH :

SỚM MAI : 8 giờ tới 12 giờ

CHIỀU : 8 giờ tới 6 giờ

Pulmoc...

PUL... 1$50

PULMOCID B 2 00

Có bán tại các nhà thuốc Tây

Hãy tại Grande Pharmacie de France, ... Nếu quý vị có một tấm chương trình Pulmocid ... chứng minh ho.

Muốn bán:

Vì mắc đi xa, một cái xe hơi *Cabriolet SALMSON*, 5 chỗ ngồi — Kiểu đóng riêng năm 1938 1939, tuyệt đẹp — Máy móc tinh hảo, ăn nệm, sơn, vỏ ruột còn tốt cả.

Giá tính rất nhẹ

Ai muốn mua xin viết thơ cho H. D. PHẠM — Long-Hải mà thương lượng, giá lẻ.

Imp. LỰC-TỈNH-TÂN-VĂN

Gérant LÊM-VĂN-NGÔ

CUỘC ĐUA NGỰA SAIGON

KỲ THỨ HAI MƯƠI HAI — CHÚA-NHỰT 16 AVRIL 1939

Lời bàn

ĐỘ THỨ NHỨT

Phần thưởng Tirailleurs
Độ chấp, đua trơn 1.500 th.
Ngựa D ngoại hạng mới
(Cá cặp)

Kim Tiên 46k.
Richelet 41
Công Nử 40
Khửu Định 38
Violet 37
Tây thi 36
Princesse 31

Phần thưởng Tirailleurs, đua chấp 1500 thước cho ngựa D ngoại hạng, cũng mấy con này chạy đi, chạy lại mà không đã gì tìm ra con chắc thắng. Violet 35k kỳ đầu vô nhứt với Khửu Định 32k cũng nhứt; rồi mấy kỳ sau nó mất hạng. Khửu Định 38k chúa nhựt rồi vô tư sau mấy con đây: Hồng May 42k 1er, Công Nử 38k 2e, Tây thi 34k 3e, Khửu Định 38k 4e. Violet tuần rồi mất hạng thường lại nó chạy không thiệt chưa, chớ nếu mà nó có rán làm thì cũng có khi hơ, chớ tài nào mà tranh với Hồng May độ đó.

So sánh theo đua năm nay, nên chọn Violet hơn là Khửu Định. Cũng nữ 40k có hơi nặng. Tây thi thêm 2k là 36k khó tranh với mấy con kia. Kim Tiên tuy được hay nhưng chưa cần có tỷ rồi thì không dám tin cậy lắm.

Tôi bán: Violet nhứt
Khửu Định nhì
Kim-tiên ngược

ĐỘ THỨ NHÌ

Phần thưởng lớn
Độ bán 350 đồng.
Đua trơn 1200 thước
ngựa hạng C 3 tuổi
(Cá cặp)

Sony Boy	350p.	41k.
Capricieux	300	40.5
Kim phi vân	350	39 5
Vang Long	300	39
Brin d'Amour	250	37
Hùng Phong	300	36
Hồng-Diệp	250	35.5

Độ bán cho ngựa C 3 tuổi, thấy Kim phi vân, Vang Long và Capricieux, ba con này sẽ vô tiếp đầu. Đường 1.200 thước thấy Capricieux có phần lắm, tuần rồi Vang Long bị sự sự và nài cỡi không đặng hay, chớ theo tài lực thì Vang Long hay hơn Capricieux, còn đàm kia chẳng gì đáng sợ.

Tôi bán: Kim phi Vân nhứt
Vang Long nhì
Capricieux ngược

ĐỘ THỨ BA

Phần thưởng Rapide
Đua trơn 1.000 thước,
ngựa C 3 tuổi và 4 tuổi
(Cá cặp)

Chariot Vân	45
Flying Star II	43.5
Vang phi Vân	41.5
Kim Lân	41
Mạnh tân Ngọc	41
Vang Bay	41
Hồng Nga	39.5
Long Thới	38

Đám ngựa C 3 4 tuổi chạy chung 1.000 thước thấy Chariot Vân, là chú hề sẽ đi đầu thì chẳng ta công rán dính theo 1 lượt, chẳng luận đường xa gần. Flying Star II chẳng tài gì hơn Vang phi Vân đâu, đám 3 tuổi vô hy vọng.

Tôi bán: Chariot Vân nhứt
Vang phi Vân nhì
Flying Star II nhì

ĐỘ THỨ TƯ

Phần thưởng Atolis
Độ chấp, đua trơn 2000 th.
ngựa Úc-Châu A và B đã ăn độ 700 đồng trong mùa này

DOUBLE ÉVENT

Mira	60
Dame de Cœur	58.5
Mỹ Phụng	54
Lolita	53
Rosemary	52
Ténébreuse	52
Anahitre	51
Bona Fide	48
Thanh Long	44
Hippogriffe	44
Hắt Long	44
Why noth	44

Độ Double đầu đua chấp 2.000 thước, Mira 60k cũng có phần trông mong giải thưởng nầy, nhưng chẳng biết chỉ nó cho chạy độ nào. Dame de Cœur sức hay hơn Lolita song nó cứ chỉ có hơi sống sự khó tranh giải thưởng nầy với Lolita 58kos. Why Noth được hay lắm có nhiều phần ăn ngược với chỉ 44kos. Rosemary đã hiết tuần rồi về nhì xích tay với Sambeam chớ so sánh với mấy con đây chẳng đã gì vô trước chẳng nó đặng. Mỹ Phụng 54kos cũng có nhiều hy vọng lắm. Vậy theo ý tôi bán như vầy.

Tôi bán: Lolita nhứt
Mỹ Phụng nhì
Dame de Cœur —
Why Noth ngược

ĐỘ THỨ NĂM

Phần th. Conseil Municipal
Đua trơn 2.400 thước,
ngựa lai 4 tuổi sắp lên
(Cá cặp)

Mondaine	52.5
Shell	52
Kim Đỉnh	45.5
Bạch diệm Hồng	40

Phần thưởng Conseil Municipal thấy Shell và Mondaine sẽ tranh độ nầy kịch liệt, Shell có sức bền bỉ hơn mà nếu có nài Rằng thì mới có phần thắng nài Bền đặng, còn đám kia thì tranh nhau mà lấy cái ba và tư.

Tôi bán: Shell nhứt
Mondaine nhì

ĐỘ THỨ SÁU

Phần thưởng Jockey Chanh
Độ chấp, đua trơn 2.400 th.
cho ngựa C. 4 tuổi sắp lên
(Double évent và cá-cặp)

Fanfan	47.5
Norkel	46
Calypso	46
Eléphant	40
Nornith	40
Gold Flag	38
Miss Lys	36
Galopin II	34
Đẹm Sang	33

Độ Double Event sau mấy con sau đây chúa nhựt rồi đâu có gặp nhau cả: kỳ 9-4-39 đua plat handicap 2.200 thước Chariot Vân 51k5 1er; Long Lực 47k 2e; Fanfan 47k 3e, Norkel 46k 4e; Calypso 48k 5e, còn Eléphant 37k chạy độ Jockey Hoat 1.700 thước đoạt giải nhứt trước Gold Flag và Vang phi Vân, nay nó mang 40k thì cũng nên ép nó có phần vô trước đặng.

Tôi bán: Calypso nhứt
Fanfan nhì
Norkel nhì
Eléphant ngược

ĐỘ THỨ BẢY

Phần thưởng Son-La
Đua trơn 3000 thước,
ngựa B. 4 tuổi sắp lên
(Cá cặp)

Ô Cờ	48.5
Long Điền	48
Long Phụng	43
Carmaux	37.5

Đám ngựa B đua trơn 3000 thước, có 4 con dự trong độ nầy. Ô Cờ 48k5, chớ nhẹ và đường xa thì trường lại có con nào đối thủ với nó đặng, còn sau nữa là Long Phụng và Long Điền có vẻ hậu tập. Hai con sau nầy thì nhờ sự mạnh lới và nài nào cỡi cho hay thì có phần hơn, vì 2 con cùng gần đồng sức nhau, theo cái bề đó.

Tôi bán: Ô Cờ
Long Điền nhì

ĐỘ THỨ TÁM

Phần th. Nouvelles Galles
Đua trơn 2400 th. ngựa Úc-châu A và B, tái-tử cỡi
(Cá cặp)

Miss Rosa	67
Xich Long	67
Mira	67
Nannine	67

Độ nầy cho thì tử cỡi. Xich Long có R. Mười Chi lên lưng thì thắp phần trôm lắm. Còn Nannine và Mira là ngựa hay song hai chủ thì tử Langsa cỡi không giám đi mau thì phải nhượng Xich long. Miss Rosa nếu có tay cương cho đặng thì cũng có phần vô trước 2 con sau nầy.

Tôi bán: Xich Long nhứt
Mira nhì

Tin mừng

Ông Huỳnh-công-Thạnh

nghị-viên địa-hạt tổng An-thành (Gia-định), được Chánh-phủ ân-tứ Tri-huyện hàm

ông Huỳnh-công-Thạnh

Có nghị định của quan Toàn-quyền Đông-Pháp, vừa ân tứ chức Tri-Huyện hàm cho ông Nghị-viên địa hạt Huỳnh-công - Thạnh ; thật một sự ban thưởng rất xứng đáng.

Đối với qui vị độc giả L.T.T.V phần nhiều chẳng là với ông Huỳnh-công Thạnh là một ông hội đồng địa hạt hết lòng bình vực quyền lợi cho hương thôn nhứt là các đều cần ích chung trong tỉnh. Một ông nghị viên địa hạt mà xưa nay báo nầy thường ca tụng tài đức nhiều lắm — Ông Huỳnh-công Thạnh à một vị hội đồng địa hạt sốt sắng nhứt về nghĩa vụ; lại tánh tình hào nghĩa, chẳng một việc từ thiện, một việc phải nào mà ngài bỏ qua ngài từng giúp việc nhà nước, việc làng, đến làm hội đồng trên 20 năm trường, chẳng nào cũng đặng mọi người thương mến và khen nể, bởi ngài có một đức tánh đáng đáng cùng cõi, mà rất ôn hòa, vì vậy mà được lòng quan yêu, dân lại mến.

Nay ngài đặng Chánh - Phủ ân tứ hàm Tri-Huyện cho ngài thật rất xứng đáng, vậy bổn báo có lời mừng cho quan tân tri-huyện, được đường hoạn nhọc chơn, gặp đều hanh phát.

Giá cao-su

Saigon 14-3-39	*thượng hạng*	1 19 *kilô*
	hạng nhứt	1.175 —
	hạng nhì	1.15 —

Giá bạc

Tanx Officie	1010
Banque de l'Indochine	10.00
Banque Franco-Chinoise	10.00
Hongkong et Sanghai	10.00
Chartered Bank	10.00

Vé quốc-trái

Vé Quốc-trái Đông-Pháp 74p.5

Giá đồng bạc cu

Ngày 12 4 1939 1.p15 0/0

ĐÁNH DOUBLE ÉVENT

Lolita × Calypso
— × Eléphant

ĐÁNH CÁ CẶP

ĐỘ THỨ NHỨT
Violet × Khửu Định

ĐỘ THỨ NHÌ
Kim phi Vân × Vang Long

ĐỘ THỨ BA
Chariot Vân × Flying Star II

ĐỘ THỨ NĂM
Shell × Mondaine

ĐỘ THỨ SÁU
Calypso × Fanfant
Eléphant × Calypso

ĐỘ THỨ BẢY
Ô Cờ × Long Điền

ĐỘ THỨ TÁM
Xich Long × Miss Rosa

BẠCH-DIỆP

TỈNH LONG-XUYÊN

Xổ số

Tombola

Để lấy tiền giúp vào các việc phước thiện tương - tế trong tỉnh.

Mỗi vé 0$20, độc đắc trúng 1 vé trái phiếu quốc phòng 1000$00 không kể gần 100 lô khác giá đáng trên 1500$00.

Ngày xổ chắc chắn : 15 Juillet 1939

Qui vị có rất nhiều hy-vọng được trúng ; vì số bán ra rất ít mà các lô trúng thì thật nhiều.

Dịp may ít có, xin qui vị chớ bỏ qua. Ai lảnh bán nhiều được huê hồng rất hậu 5 %. Ai bán giùm đăng trên trăm bạc được cấp bằng danh dự làm kỷ-niệm, còn ai mua được trên 50p00 thì làm ân-nhân của nội.

Xin nhớ : ai không nhận vé quốc trái, thì ban tổ chức mua ngay lấy cho đủ số bạc 1000$00.

NGÀY XUÂN SẮP ĐẾN

Muốn cho người luôn luôn khoe mạnh đặng hưởng lạc thú của xuân, hãy dùng nước:

VICHY-CELESTIN

là một thứ nước mạch làm cho tiêu vật thực mau chóng, ăn ngon, khỏi trúng thực, phát ách vân, vân...

Có trữ bán tại các nhà tạp hóa lớn.

Thị-trường

Giá lúa

Ngày 14 Avril 1939 theo giá tại ở các nhà máy ở Cholon, bán nguyên bao 68 ki-lô.

Lúa thượng hạng	3.95—4.00
Lúa hạng nhứt	3.75—3.80
Lúa hạng nhì (Japon)	3.65 - 3.70
Lúa hạng nhì (Java)	3 50 - 3 55
Lúa thường đáng	3 45—3.47
Rạchgiá thượng hạng nội đái.	3.73—3.75
Caman	3.55—3 58
Saclăn, Sôctrăng, Bảixâu	3.55—3.58
Bentre, Gocong	3.70 - 3.95
Omôn, Cailậy	3.60—3.67
Sadec, Longxuyên	3 24 -3.26
Châudốc lúa đỏ	3.05—3 07
Caomlênhốt đái	3.49—3 50

Bắp

Bỏ mỗi 100 9.75

Gòn

Gòn lặt hột rồi, mỗi lạ tử 41.00, *tới* 41.50

Dừa khô

Dừa khô Sa'gon mỗi 100 Ki-lô 13.25

Heo

Mỗi 100 kilô tử 35.00 tới 36.00

Đường

Đường cát trắng mỗi 100k. 27.50

Giá gạo

Ngày 14 Avril 1939 bán dọc theo mé sông, không kể tiền sở phí, bán lẻ gạo 60k. 700.

Gạo số 1 25 %, tấm	5.58 - 5.63
Gạo số 2 40 %, tấm	5.28 - 5 33
Gạo số 2 50 %, tấm	5.13—5.18
Gạo lức 5 %, lúa	4.03 - 4.05
Tấm số 1, số 2	4.60 4.65
Tấm số 3	4.03 4 05
Cám trắng	2 45—2.50
Cám lức	1 15—1.20

ĂN QUEN ĐI GIỰT TIỀN SỐNG MÌ

Một bọn anh chị bị dân bắt đánh, chém và khắt nhượng

Tên dầu đảng là sáu Nhỏ đã bỏ mình tại khám nhà thương Cảnh-hoa

Tên sáu Nhỏ, tên Dũng ở miệt Phong-điền và ít đứa nữa trong bọn, mấy năm nay chỉ chuyên có một nghề giựt tiền các sòng cờ bạc, hoặc đi chém mướn mà làm kế sanh-nhai. Tên sáu Nhỏ hồi rằm ngoái, chém nhơn Xẹ, chủ xe hơi đưa đò ở Ômôn, bị tòa kêu mấy tháng tù. Ở mãn rồi, nó lập phe đảng với ít tên em út khác, tổ chức thành ra một bọn, để chuyên nghề đi giựt tiền các sòng cờ bạc. Chúng nó đã giựt tiền tại sòng mẹ ở ngọn Trà-nóc ; giựt tiền của mấy thầy tại nhà một ông cai-tổng cựu ở B.S. và của ông cả Th ở Ômôn.

Kỳ nầy chúng nó trở lại giựt một sòng mẹ của ông cả Th. đương hốt tại nhà tên L... ở gần kinh giáp-nước Ômôn thuộc về làng Tân-thới, bị tay con và dân tỉnh xúm lại làm đứ chúng nó cùng chống cự kịch liệt song bọn chúng nó đâu lối sáu bảy người, làm sao chống cự lại ba bốn chục dân ? Vì vậy mà rốt cuộc tên sáu Nhỏ bị chém trên đầu 7, 8 dao rất sâu, lại còn bị khắt nhượng nữa. Một tên em út của sáu Nhỏ cũng bị chém bị đánh nhừ tử, còn mấy đứa kia, nhảm không êm, bườm ráo. Sáu Nhỏ và đứa em út được chở liền lên nhà thương Ômôn bán bó, đoạn chở luôn xuống nhà thương Cần-thơ cho quan thầy cứu cấp, song bịnh tình của sáu Nhỏ nặng quá, chịu không thấu, nên đã tắc hơi tại nhà thương rồi, đứa em út cũng bịnh. Còn tên Dũng thì hiện đương bị giam lấy lời ăng kết.

Nghe đâu hai bên đều có mướn trạng-sư cả vụ chưa phải kết liễu đâu ; họ còn sanh ra các cảm, thù cá nhau kịch liệt lắm.

Vậy thì cuộc trị an, ước mong ơn quan Biện-lý và sở mật thám Cầnthơ nên để ý và ngăn ngừa giùm, đừng cho xảy ra trường hợp huyết nữa...

Phan hùng-Ba
(Phong điền)

TIN VẮN

Nội loạn Tây-ban-nha đã kết, thế mà Thống-tướng Franco cứ để cho Ý đóng binh bên ấy mãi. Người ta cho rằng làm như thế là càng tăng sức mạnh cho Ý ở Địa-trung-hải.

∴

Thế là nguyên trạng Địa-trung-hải không còn nữa. Vì lẽ đó các cường quốc tây phương định gởi cho Thống-tướng Franco một bức tối hậu thư...

∴

Đờnăng. đờn bầu, con nít, đờng thường « Aspirine, Usines du Rhône », khỏi bịnh nhứt đầu, chóng mặt, v. v... Thuốc rẻ tiền mà hiệu nghiệm như thần.

∴

Cuộc tuyển cử Hội-đồng quản hạt kỳ nầy phía bên người pháp mấy ngày sau nầy bỗng hóa ra kịch liệt.

∴

Không biết làm như vậy đặng chi, rồi ra cũng cùng sống ở đất nầy mỗi ngày còn gặp nhau mãi.

Chúng tôi không đồng ý về sự « tưới » cho nhau những lời nguyền rủa như thế.

∴

Anh Bê làm lụ cả ngày mà may vui vẻ 1 đồn luôn. Hỏi ? — Anh nói nhờ có uống « Aspirine, Usines du Rhône ».

∴

Hôm rồi gần bến đò máy Thủ-thiêm trước bót quận nhứt, người ta vớt được tử thi một người ăn bà tàu tuổi rồi 35, đầu hớt. Trong mình không giấy tờ gì cả.

∴

Kẻ ám tử thì không thấy vết tích gì. Một vụ tự tử hay ám mạng? Nhà chuyên trách đang dưỡi heo dấu hỏi ấy.

∴

Đi đường xa, chẳng hạn là đi xe đi xe lửa, xe hơi hoặc đi bộ nên đem theo trong mình « Aspirines du Rhône » mà đăng, thì tới nơi về tới chốn. mạnh giỏi luôn luôn.

∴

Trên đường xe lửa Saigon Hanôi lối tỉnh Bình (Bắc) một đoạn đường rầy bị kẻ nào gỡ bù lon. Làm như vậy hễ xe lửa đến phải lật đổ.

∴

Vị đâu lại có sự quái gở ấy ? Chúng tôi nên nói cho họ biết rằng việc là « tàn nhẫn ấy là do tòa Đại-hình xử đó !

∴

Dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ dầu bá chứng, trị bịnh như nhứt ; nhứt là bịnh cảm mạo từ thời ; hoặc là nhứt đầu đau bụng hoặc xây xẩm mặt mày ; hoặc tức rang nơi ngực, trong uống ngoài thoa, hết trong chớp mắt.

∴

Số người thất nghiệp ở Pháp đến ghi tên ngày 1er Avril là 395 347, hồi tuần trước lại đến 4oo.o75 người. Còn hồi năm ngoái tuần ấy lại 398.284

∴

Trong tháng Février các máy bay, bay theo đường hàng không của Pháp bay đến 773.o65 cây số theo các đường của hãng là 36.480 cây số.

∴

Các máy bay đã chở đến 6.732 hành khách, 79.97o kos thơ và 7o.5o9 kos hàng hóa.

∴

Trong quan bảo ngày 9 Avril có đăng sắc lịnh ngày 6 Avril bổng Dumoulin chưởng-lý làm Thẩm-án thế cho ông Estève.

∴

Hung-gia lợi và Pérou đã cho hay rằng mình không « chơi » với H. G. L. nữa.

Thế rồi Hội-Quốc-Liên sẽ còn những ai ?

Do nghị định của quan Toàn-quyền cấm không cho lưu hành trong xứ Đông Pháp tờ tuần báo pháp văn đề là « Le Journal de Moscou » xuất bản ở Moscou số 48 đường Gorki.

Công nghiệp ba ông

(tiếp theo trương nhứt)

một số rất nhiều về tước huyện-hàm và huy-chương trong kỳ 1er Janvier 1939 cho Cai phó-tổng và Hương-chức làng.

Tôi biết có một số đông Cai tổng đã giúp việc làng từ 40 năm mà chỉ có một cái huy chương xứng đáng hạng nhì.

Ông Renoux.— Tôi sẽ độ trình lời yêu sầu chánh đáng của ông lên quan Thống-đốc.

ÔNG KHÁ XIN LƯƠNG-BỔNG CHO HƯƠNG-CHỨC LÀNG

Bức thơ của ba ông Khá, Trị và Thuận gởi cho quan Thống-đốc Namkỳ :

Saigon, le 20 Février 1927

Thưa cùng quan Thống-đốc,

Theo châu-tri số 424 đề ngày 29 Octobre 1925, quan lớn có tỏ lòng rộng rãi với Hương-chức làng nên quan lớn có nhứt định cho Hương-chức một số tiền huê-hồng trong việc thâu thuế Quản-hạt, Địa-hạt và công-nho. Nhơn danh Hương-chức và chúng tôi xin tỏ lòng cảm ơn quan lớn.

Tuy vậy chúng tôi xin tỏ lại với quan lớn rõ, sầu cho tiền huê-hồng mà bớt số lương đã trả cho Hương-chức tới ngày nay là một sự thiệt hại cho mấy ông Hương-chức có trách-nhậm riêng lắm. Như Hương-chủ hay là Hương-chủ giữ tiền công cho cho làng là một phần trách-nhậm nặng nề.

Trong những làng nào không có tổ sắt thì phần của ông Hương-chức giữ tiền còn lớn lao hơn nữa.

Như vậy thì ông Hương-chức giữ bạc cho làng phải có một số lương riêng về phần trách nhậm đó.

2° Hương-quản là thầy trường cuộc Cảnh sát Chánh-trị và Bê-bình ở trong làng. Ấy là người phụ tá của quan Biện-lý và vì chức phận ấy nên phải lảnh phần truy tầm tội nhơn và tuần phòng trong làng. Phần trách nhậm ấy rất một nhọc và hiểm nghèo lắm.

Trách nhậm của Hương-quản còn cộng nữ bằng phần việc ông Cò ở chầu thành nhiều lắm, Vậy Hương quản phải có lương riêng ngoài số tiền huê-hồng thâu thuế. Tiền huê hồng thâu thuế đã giục lòng Hương chức thâu mà thôi, còn Hương quản có phần trách nhậm riêng.

3° Hương-thân, Xã-trưởng và Hương-hào, là ba vị Hương-chức hành sự trong làng; phần trách-nhậm cũng nặng nề lắm. Mỗi ngày phải có mặt tại nhà công của làng. Phải lo việc giao thiệp của thôn-xã với Chánh-phủ, thâu thuế khóa, thi hành pháp-luật v. v.... Ba vị Hương-chức nầy cũng phải có lương riêng mới đúng lẽ công bình.

4° Chánh lục-bộ lo coi sổ sách bộ đời sanh tử, hôn-thú trong làng. Phần trách-nhậm nầy cũng là khó khăn cực nhọc lắm. Ngoài nữa phải lo cho quan trên hay biết thấy mấy bịnh truyền nhiễm của người hoặc của súc vật phát ra trong làng.

Phần huê-hồng để giục lòng thâu thuế thì riêng, còn phần Hương-chức có trách-nhậm riêng cũng phải có lương riêng.

Về phần lương riêng của Hương-chức, chúng tôi đã nhiều phen có tỏ với thượng quan rằng số lương ấy bợp bồi quá đi không đáng gọi là « tiền lương ».

Nên chúng tôi xin thượng quan xem xét sự đó lại cho Hương-chức nhờ ơn của Chánh-phủ.

Hương-chức trong làng làm việc công cực nhọc như viên quan ở mấy sở Nhà-nước vậy, mà lương bổng chẳng ra chi. Giúp Nhà-nước công nghiệp rất dày trong 20, 25 năm rồi thôi ra chẳng có một đồng lương hưu-trí.

Chúng tôi xin Chánh-phủ xét công Hương-chức lại cho kỹ chúng mà ban thưởng thì chúng rất hân hạnh lắm.

Phải gần gũi Hương-chức cho thường thì mới hiểu rõ đặng công nghiệp và sự thiệt thòi của Hương chức. Hương-chức phần đông bị bạc đãi lắm và đang cho Chánh-phủ để ý xem xét công nghiệp mới cách sắt sắn hơn.